



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyně Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobkyně: **M. K.**

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem 128 00 Praha 2, Na Poříčním právu 1/376

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 1. 2019 č. j. MPSV-2019/6749-923, ve věci
přeplatku na dávce státní sociální podpory příspěvku na bydlení

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhala přezkoumání v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Ostravě ze dne 12. 10. 2018 č. j. 952226/18/OT a č. j. 952292/18/OT, kterými rozhodl o vzniku přeplatku na dávce státní

Shodu s prvopisem potvrzuje

sociální podpory příspěvek na bydlení ve výši 4 461 Kč přiznané žalobkyni a o povinnosti žalobkyně a Statutárního města Ostrava, městského obvodu Ostrava – Jih vrátit uvedený přeplatek do 31. 10. 2018 a výše uvedené rozhodnutí bylo potvrzeno.

2. Žalobkyně namítala, že řádně osvědčila podmínky pro rozhodnutí o poskytnutí příspěvku na bydlení. Předložila doklady osvědčující trvání nájemního vztahu ke dni 23. 11. 2016, kdy předložila nájemní smlouvu, potvrzení o trvání nájemního poměru ze dne 23. 11. 2016, v němž se uvádí, že nájemní smlouva je uzavřena na dobu určitou na 12 měsíců, a to do 30. 11. 2017 a další doklady, které jednoznačně prokazují, že je nájemkyní předmětného bytu. Žalobkyně se dále vyjadřovala k doručování výzvy k vyklizení bytu a dovozovala, že zásilka jí byla doručena 4. 3. 2017.
3. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Zrekapituloval průběh správního řízení a dále kromě jiného uvedl, že nájemní smlouva mezi žalobkyní a pronajímatelem byla uzavřena na dobu určitou od 1. 12. 2014 do 30. 11. 2015 a následně byla prodloužena do 30. 11. 2016. Žalobkyně doložila úřadu práce potvrzení vystavené Statutárním městem Ostrava, městským obvodem Ostrava – Jih ze dne 23. 11. 2016 o trvání nájemního poměru na období od 1. 12. 2016 do 30. 11. 2017. Dne 9. 1. 2017 bylo žalobkyni do vlastních rukou doručeno písemné upozornění Statutárního města Ostrava na hrubé porušení povinností nájemkyně bytu spočívající v porušování platného a účinného domovního řádu a žalobkyně byla vyzvána k odstranění závadného chování ve lhůtě do 30 dnů od doručení výzvy. V této písemnosti je kromě jiného uvedeno, že nájemní smlouva byla prodloužena do 30. 11. 2016. Žalobkyně přesto tuto skutečnost v zákonem stanovené lhůtě úřadu práce neoznámila a zároveň svou nečinností, kdy Statutární město Ostrava po obdržení upozornění ve stanovené lhůtě nekontaktovala a nesnažila se o odstranění závadného chování, způsobila, že Statutární město Ostrava následně přistoupilo k neprodloužení smlouvy od 1. 12. 2016, čímž se žalobkyně na vzniku přeplatku za měsíc leden 2017 podílela. Pokud by byla se Statutárním městem Ostrava, jakožto pronajímatelem bytu, součinná a odstranila by své závadné chování porušující podmínky nájmu, nemělo by Statutární město Ostrava důvod k neprodloužení nájmu od 1. 12. 2016 do 30. 11. 2017 a nárok na příspěvek na bydlení by i nadále trval. Statutární město Ostrava i přes skutečnost, že mu nebylo známo, zda bude nájem žalobkyně od 1. 12. 2016 prodloužen, potvrdil, že nájemní smlouva je uzavřena na dobu určitou do 30. 11. 2017. Tyto údaje se následně ukázaly nepravdivými. Žalovaný rovněž poukázal na to, že rozsudkem Okresního soudu v Ostravě ze dne 10. 10. 2017 č. j. 61 C 120/2017-213 byla žalobkyni uložena povinnost vyklidit předmětný byt. Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 15. 5. 2018 č. j. 71 Co 71/2018-285 rozsudek Okresního soudu potvrdil. Za vznik a vrácení přeplatku na příspěvku na bydlení za měsíc leden 2017 ve výši 4 461 Kč odpovídá žalobkyně i Statutární město Ostrava společně a nerozdílně. Žalovaný odkázal na příslušnou právní úpravu. V závěru poznamenal, že žalobkyně se do nelehké sociální situace dostala vlastní vinou. Předmětný byt neužívala v souladu s nájemní smlouvou a bezpečnostními, protipožárními a hygienickými předpisy.
4. K jednání dne 26. 11. 2019 se žalobkyně nedostavila. Žalobkyně sice žádala o odročení jednání s odkazem na dočasnou pracovní neschopnost, ovšem z potvrzení o dočasné pracovní neschopnosti neplyne, že by žalobkyně přes pracovní neschopnost nebyla schopna se dostavit k soudu. Žádné jiné potvrzení lékaře žalobkyně soudu nedoložila. Naopak skutečnost plynoucí z potvrzení o dočasné pracovní neschopnosti, totiž že

žalobkyně má od počátku pracovní neschopnosti povolené vycházky, vypovídá o tom, že žalobkyně nebyla připoutána na lůžko a že nepochybně byla schopna se k soudu dostavit.

5. Co se týče opakované žádosti žalobkyně o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce, která byla soudu doručena den před jednáním 25. 11. 2019, soud poznamenává, že usnesením ze dne 17. 4. 2019 č. j. 19 Ad 13/2019-24 soud nepřiznal žalobkyni osvobození od soudních poplatků a zamítl její žádost na ustanovení zástupce z řad advokátů. Krajský soud učinil závěr, že žalobkyně v tomto řízení se svým návrhem zjevně nemůže být úspěšná. Proti usnesení Krajského soudu v Ostravě č. j. 19 Ad 13/2019-24 podala žalobkyně kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 11. 7. 2019 č. j. 1 As 165/2019-22 zamítl. Nejvyšší správní soud uvedl, že závěry krajského soudu o zjevné neúspěšnosti žaloby ob stojí a neshledal důvod pro to, aby otázku zjevné neúspěšnosti žaloby o projednávané věci posoudil odlišně. Přes tyto závěry žalobkyně poté podala další žádost o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce, o níž krajský soud rozhodl usnesením ze dne 4. 11. 2019 č. j. 19 Ad 13/2019-81 a tento návrh žalobkyně odmítl. Soud usnesením odmítl i výše uvedený další návrh žalobkyně na osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce doručený soudu 25. 11. 2019. Učinil tak u jednání 26. 11. 2019 a s ohledem na předchozí pravomocné rozhodnutí jednání již neodročoval.
6. U jednání žalovaný setrval na svém stanovisku k věci.
7. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobkyně na základě žádosti ze dne 18. 7. 2016 pobírala příspěvek na bydlení od 1. 7. 2016 do 31. 1. 2017. Okruh společně posuzovaných osob tvořila pouze žalobkyně, která byla nájemkyní bytu č. X v Ostravě – Zábřehu na ulici A. 1681/2. Ze správního spisu se podává, že dávka byla žalobkyni vyplacena za měsíc leden 2017 ve výši 4 461 Kč měsíčně. Nájemní smlouva na předmětný byt byla s žalobkyní uzavřena na dobu určitou od 1. 12. 2014 do 30. 11. 2015 a následně byla prodloužena do 30. 11. 2016. Dne 5. 12. 2016 žalobkyně předložila správnímu orgánu potvrzení o tvrzení nájemního vztahu ze dne 23. 11. 2016 vystavené Statutárním městem Ostrava, městským obvodem Ostrava – Jih, odborem bytového hospodářství, jakožto pronajímatelem, dle něhož byl nájemní vztah prodloužen do 30. 11. 2017. Ze správního spisu se dále podává, že 9. 1. 2017 bylo žalobkyní do vlastních rukou doručeno písemné upozornění Statutárního města Ostrava ze dne 16. 12. 2016 k odstranění závadného chování a k dodržování platného a účinného domovního řádu a byla vyzvána k odstranění závadného chování ve lhůtě 30 dnů od doručení výzvy. V písemnosti je mimo jiné uvedeno, že nájemní smlouva byla prodloužena do 30. 11. 2016. Správnímu orgánu I. stupně byla 15. 2. 2017 doručena úřadem městského obvodu Ostrava – Jih, odborem bytového hospodářství, kopie výzvy k vyklizení bytu ze dne 13. 2. 2017 č. j. JIH/012111/17/OBH/DRA o tom, že nájemní vztah žalobkyně k předmětnému bytu skončil ke dni 30. 11. 2016 s tím, že o neprodloužení smlouvy rozhodla Rada městského obvodu Ostrava – Jih usnesením č. j. 4184/100 ze dne 9. 2. 2017. Ve výzvě k vyklizení bytu ze dne 13. 2. 2017 č. j. JIH/012111/17/OBH/DRA adresované žalobkyni se uvádí, že její nájemní poměr k předmětnému bytu skončil ke dni 30. 11. 2016. Žalobkyni bylo sděleno, že od 1. 12. 2016 bydlí v bytě bez právního důvodu, proto ji pronajímatel vyzývá k vyklizení bytu a jeho předání zástupci pronajímatele ve lhůtě do 15 dnů od doručení výzvy. Z dodejek o doručování předmětné výzvy plyne, že zásilka byla uložena u pošty a připravena k vyzvednutí dne 17. 2. 2017, na dodejce je poznámka „odnos“. Žalobkyně si zásilku převzala až 4. 3. 2017. Součástí spisu je rovněž rozsudek Krajského soudu v Ostravě č. j. 71 Co 71/2018-285, jímž Krajský soud v Ostravě potvrdil rozsudek Okresního soudu

v Ostravě ze dne 10. 10. 2017 č. j. 61 C 120/2017-213 vyjma lhůty k vyklizení, kterou změnil tak, že lhůtu k vyklizení stanovil v délce 1 měsíce od právní moci rozsudku a žalobkyni uložil povinnost zaplatit náklady řízení před okresním soudem a za odvolací řízení. V uvedeném rozsudku soud kromě jiného dospěl k závěru, že nájem bytu dle nájemní smlouvy skončil žalobkyni 30. 11. 2016, bytové družstvo A. 1681/2 v Ostravě – Zábřehu splnilo zákonnou podmínku neumožňující obnovení nájmu dle § 2285 občanského zákoníku, když ve lhůtě 3 měsíců po dni, kdy měl dle nájemní smlouvy skončit, písemně vyzval žalobkyni k vyklizení předmětného bytu a tato výzva byla doručena žalobkyni 20. 2. 2017. Dále učinil závěr, že vzhledem k tomu, že žalobkyně užívá předmětný byt i po skončení nájemního poměru, rozhodl okresní soud správně, když ji zavázal k vyklizení bytu. Krajský soud se podrobně také zabýval okolnostmi ve vztahu k doručování výzvy k vyklizení bytu se závěrem, že ze sdělení České pošty, s. p. Ostrava ze dne 25. 10. 2017 bylo zjištěno, že předmětnou zásilku obsahující výzvu k vyklizení bytu předala doručovatelka dne 17. 2. 2017 k uložení na poštu na Ostrava 4, protože zde měla adresátka – žalobkyně zřízenou odnášku. Úložní doba zásilky měla být do 7. 3. 2017. Z fotokopie dodejky bylo zjištěno, že původní údaj o uložení zásilky byl opraven Českou poštou, s. p. z data 17. 2. 2017 na datum 20. 2. 2017. Oprava byla provedena 26. 3. 2018. Z detailních informací k zásilce X soud zjistil, že zásilka byla uložena 20. 2. 2017 – sjednaná výhrada odnášky do 7. 3. 2017, dodána byla 4. 3. 2017. Krajský soud učinil závěr, že doplnění dokazování odstranilo rozpor v údajích České pošty ohledně data uložení předmětné zásilky na správný údaj 20. 2. 2017 a zároveň osvětlilo způsob doručování, tj. sjednáním odnášky, která znamená, že na základě písemné žádosti adresáta jsou ukládány poštovní zásilky nebo poukázané peněžní částky u dohodnuté provozovny (zde u Pošty Ostrava 4), aniž by byl učiněn pokus o jejich dodání na adresu adresáta (viz § 21 odst. 1 věta první vyhl. č. 464/2012 Sb., ve znění platném v době doručování). Jestliže si tedy žalobkyně zřídila odnášku podle citovaného ustanovení, pak skutečnost, že se s obsahem takto doručené zásilky uložené jí 20. 2. 2017, fakticky seznámila až v březnu 2017, nemá na správnost závěru o ukončení nájemního poměru k datu 30. 11. 2016 žádný vliv.

8. Ze správního spisu se dále podává, že správní orgán I. stupně poté, co bylo zrušeno jeho předchozí rozhodnutí v dané věci o přeplatku na dávce rozhodnutím žalovaného ze dne 13. 8. 2018 č. j. MPSV-2018/142341-923 a věc byla vrácena k novému projednání, oznámil žalobkyni zahájení správního řízení z moci úřední v předmětné věci. Oznámení o zahájení řízení ze dne 5. 9. 2018 bylo žalobkyni doručeno 15. 9. 2018 a současně byla žalobkyně vyzvána k seznámení s podklady rozhodnutí. Žalobkyně svého práva nevyužila. Následně správní orgán I. stupně vydal 12. 10. 2018 rozhodnutí č. j. 952226/18/OT, jímž rozhodl o vzniku přeplatku na dávce státní sociální podpory příspěvek na bydlení, sp. zn. 86608-16-OT, přiznané žalobkyni ve výši 4 461 Kč a o povinnosti vrátit uvedený přeplatek do 31. 10. 2018 s tím, že přeplatek ve výši 4 461 Kč jsou povinni žalobkyně a Statutární město Ostrava, městský obvod Ostrava – Jih uhradit na účet úřadu společně a nerozdílně. Jedná se o přeplatek na dávce za měsíc leden 2017. Proti uvedenému rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, o němž žalovaný rozhodl žalobou napadeným rozhodnutím.
9. Podle ust. § 61 odst. 1 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, příjemce dávky je povinen písemně ohlásit příslušné krajské poboce Úřadu práce do 8 dnů změny ve skutečnostech rozhodných pro trvání nároku na dávku, její výši nebo výplatu.

10. Podle ust. § 63 odst. 1 téhož zákona, státní orgány, další právnické osoby a fyzické osoby, vyjma příjemců dávek, oprávněných osob a osob společně posuzovaných (§ 61), osoby jsou povinny na výzvu příslušného orgánu státní sociální podpory, který o dávce rozhoduje nebo ji vyplácí, nebo na požádání žadatele o dávku a osoby společně posuzované, sdělit bezplatně údaje rozhodné podle tohoto zákona pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu; jde-li však o údaje týkající se zdravotního stavu vyžádané orgánem státní sociální podpory a nejde o případy posouzení dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu podle zákona upravujícího organizaci a provádění sociálního zabezpečení, platí o úhradě zdravotních výkonů poskytovaných poskytovateli zdravotních služeb zvláštní předpisy.
11. Podle ust. § 62 odst. 1 citovaného zákona, příjemce dávky, který nesplnil jemu uloženou povinnost nebo přijal dávku nebo její část, ačkoliv musel z okolností předpokládat, že byla vyplacena neprávem nebo ve vyšší částce, než náležela, nebo jinak způsobil, že dávka byla vyplacena neprávem nebo v nesprávné výši, je povinen částky neprávem přijaté vrátit; to neplatí, jde-li o přeplatek na rodičovském příspěvku. Jestliže byl rodiči vyplacen rodičovský příspěvek a nebyly přitom splněny podmínky nároku na tento příspěvek, je rodič povinen vrátit krajské pobočce Úřadu práce vyplacené částky rodičovského příspěvku, které mu nenáležely.
12. Krajský soud se ztotožňuje se závěrem žalovaného, že za situace, kdy v řízení bylo prokázáno, že žalobkyni bylo dne 9. 1. 2017 doručeno do vlastních rukou písemné upozornění Statutárního města Ostravy, jakožto pronajímatele, na hrubé porušení jejich povinností, jakožto nájemkyně předmětného bytu spočívající v porušování platného a účinného domovního řádu a současně žalobkyně byla vyzvána k odstranění závadného chování ve stanovené lhůtě a v písemnosti jí bylo také sděleno, že nájemní smlouva k předmětnému bytu byla prodloužena do 30. 11. 2016 a žalobkyně v rozporu s ust. § 61 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, tuto skutečnost ve stanovené lhůtě 8 dnů neoznámila, přičemž následně pronajímatel Statutární město Ostrava přistoupilo k neprodloužení nájemní smlouvy pro dobu od 1. 12. 2016 nadále, vznikla jí povinnost vrátit přeplatek na příspěvku na bydlení ve výši 4 461 Kč za měsíc leden 2017, jelikož nájemní vztah žalobkyně k předmětnému bytu skončil k 30. 11. 2016 a žalobkyně již po tomto datu nebyla nájemkyní předmětného bytu. Tato její povinnost je společná a nerozdílná s povinností Statutárního města Ostrava z důvodů uvedených v napadeném rozhodnutí, s nimiž se soud ztotožňuje a v podrobnostech proto na odůvodnění rozhodnutí žalovaného odkazuje.
13. Krajský soud s o hledem na shora uvedené závěry žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s.ř.s.
14. O nákladech řízení rozhodl soud dle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu, neboť žalobkyně ve věci úspěch neměla a žalovaný se náhrady nákladů řízení výslovně vzdal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 26.11.2019

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje